

Книги про війну в Україні, написаних військовими

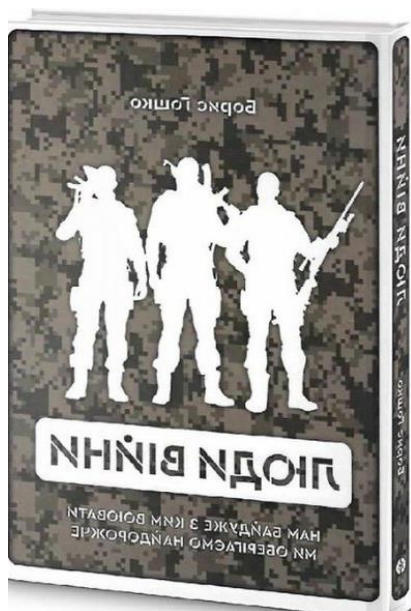


Фото: depositphotos.com

Війна з росією триває

Ці книги про війну написані учасниками бойових дій та видані в 2017–2024 роках. Майже всі автори наразі на передовій і боронять країну.

"Люди війни", Борис Гошко,

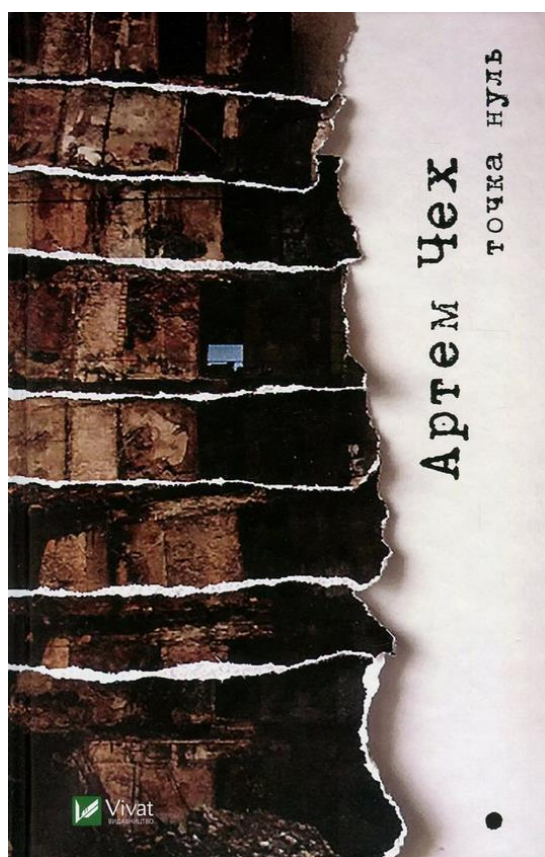


2019 рік

Видавництво Markobook

У "Людах війни" Борис Гошко пише про пересічних українців, які, знаючи на що йдуть, раз і назавжди змінять своє бачення на прості речі. В описі книги йдеться, що це історії людей, яким байдуже з ким воювати, адже вони обороняють найдорожче. Смерть, зрада, бої — для них стали звичними, а честь, гідність, дружба, кохання — надихали їх бути сильними.

За словами автора, увесь роман є історією про життя на фронті, а 80 відсотків історій у книзі — реальні події. Деякі з них, особливо бої і смерть, Гошкові довелося применшити, адже за словами письменника, читач не зможе повірити у страшну правду.



«Точка нуль», Артем Чех

Рік видання: 2017

Видавництво: Vivat

Артем Чех – український письменник, твори якого перекладені німецькою, англійською, польською, чеською мовами.

За роман «Хто ти такий?» Чех отримав премію «Книга року BBC-2021».

Книга «Точка нуль» – лауреат премії «Воїн Світла 2018» та літературної премії Гоголя. Це своєрідний щоденник есеїв, написаний під час служби «на нулі» (перша лінія розмежування. – *Mind*) з 2015 по 2016 роки.

А ще «точка обнулення» – психологічний термін, який означає стан звільнення від думок, бажань, почуттів. Натомість людина розчиняється в собі, живе в моменті, що допомагає долати психологічний дискомфорт. На думку автора,

війна – абсурдна реальність.

У жодному есеї ви не знайдете описів бойових дій, але гарантовано відчуєте відчай, втому та одноманітність, які переслідували автора на блокпостах, в окопах, бліндажах.

Це книга про пошук себе в цьому світі, спроби пояснити простими словами безглуздість ситуації в контексті світової боротьби добра і зла.

Часом я помічаю, що, окрім вартових, за цілий день у бік ворога ніхто так і не подивився. Іноді навіть вартові не дивляться. Байдужі до життя. Адже смерть – це те, що трапляється з іншими.

«Піхота», Мартін Брест



Рік видання: 2017

Видавництво: ДІПА

До 2014 року мешканець Горлівки Олег Болдирев працював топменеджером телекомунікаційної компанії. Після мобілізації сержант ЗСУ з позивним Мартін Брест став відомим завдяки Facebook. Дописи про життя мотопіхотної роти в передмісті Докучаєвська, атаки та перемоги, розчарування та помилки, які Мартін викладав на сторінці, швидко знайшли свого читача та згодом були видані однією книгою.

У 2019-му з'явилися «Піхота-2. Збройники» та «Піхота-3. Терикони». Всі три книги Мартіна – російськомовні. В 2021 році вийшло україномовне перевидання «Піхота. Наша земля».

...ты дашь мне приют в своем блиндаже, скроешь меня в своей траншее, дашь мне неучтенный «покемон» и два цинка «ЛПС-ов», Господи, закуришь и улыбнешься. Под пологом ночи я вознесу молитву тебе, Господи, так, как умею: трассерами, матом и любовью в сердце.



«Психи двох морів», Юрій Руденко

Рік видання: 2017

Видавництво: ДІПА

Роман охоплює події від Майдану 2014 до Іловайської трагедії. Героїня – ізраїльська журналістка Елла, яка приїхала дізнатися про революцію, а потрапила на війну.

Книгу написано під час перебування автора в АТО. І хоча твір належить до жанру художньої літератури, вигаданою тут є лише ізраїльтянка та любовна лінія. Все інше – факти та аналітика подій 2014-2015 років.

До війни автор, за освітою інженер, займався бізнесом. Щоб видати книгу, Руденко продав автівку.

Особливість видання – ілюстрації-епіграфи, що анонсують кожен новий розділ. Цікаве і походження назви. Два моря – це Чорне й Азовське, а «психи» – це ті люди, які не побоялися воювати з росією. Роман має продовження під назвою «Свет и кирпич».

Крім художніх творів Руденко пише документальні. Нещодавно побачила світ україномовна War.ru (2021, ДІПА) – книга про російсько-українську війну від окупації Криму і до Дебальцево 2014–2015 років.

Війна розкрила купу проблем і вад суспільства споживання, де мало хто хоче думати, сподіваючись на «дядю», де простіше закопати голову в пісок, заявити: «А що я можу один», страх бути «не таким, як усі» заганяв світлих і розумних людей на нижчі рівні.

«Сліди на дорозі», Валерій Маркус (Ананьєв)



Рік видання: 2018

Видавництво: «Білка»

Валерій Маркус, раніше відомий під прізвиськом Ананьєв – десантник, блогер, мандрівник. З 2014 року автор перебував на передовій, брав участь у боях за Слов'янськ і Дебальцево, отримав поранення. В 2017 році Маркус вирушив у самостійну подорож до [Атлантичного океану](#), по завершенні якої написав книгу. «Сліди на дорозі» – досвід становлення особистості, деталізовано та відверто описаний.

Автор – письменник-новачок і новатор в книговидаванні, якому вдалося видати бестселер без посередництва видавця. На вересень 2021 року «Сліди на дорозі» перевищили наклад у 50 000 примірників. А ще це перша інтерактивна книга, що містить QR-коди-посилання на оригінальні відео та фотоматеріали, зняті 2014 року.

Любов – це головний бар'єр, що не дає вийти за рамки людяності, і єдине, заради чого дійсно варто бути вільним. А Свобода – це єдине, що у нас є від народження і що дійсно гідне боротьби.

«Безодня», Влад Сорд



Рік видання: 2019

Видавництво: «Дім Химер»

Влад Сорд – письменник, учасник російсько-української війни з позивним «Змій», поет, засновник та художній редактор видавництва «Дім Химер».

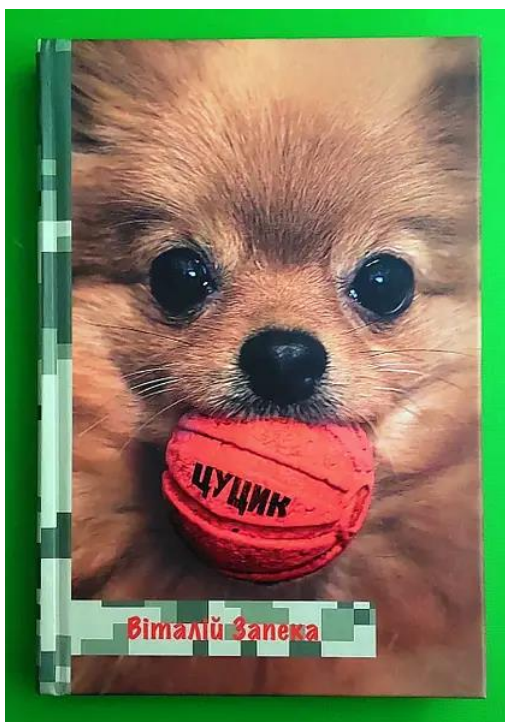
«Безодня» – збірка оповідань, написаних протягом чотирьох років на війні. Але, на відміну від більшості книг про війну – це не щоденники війни, а жанрова література в кращих традиціях «Дому Химер». Усі історії написані на реальних подіях. І хоча кожне з оповідань автономне, твори пов'язані між собою постаттю героя. Містична складова поглиблює переживання, тож у читача є можливість загубитися між реальністю та вигадкою, зануритися в метафізичні сенси й знайти щось своє.

«Безодня» отримала Міжнародну німецько-українську

премію імені Олеся Гончара.

Це там я, Ваня, людина. А тут ми – запомни! – не люди. Людьми ми будемо знову вдома – коли переможемо і війна скінчиться. А тут... не шукай не в мені, ні в собі нічого общего з людьми – бо це брєд.

«Цуцик», Віталій Запека



Рік видання: 2019

Видавництво: Євенок О.О.

Віталій Запека – фотохудожник, доброволець батальйону «Полтава». Письменником він став, коли пішов на війну. За жагу до фотографії отримав прізвище «Спілберг».

Автор вважає, що справжній письменник повинен багато писати, але друкувати – якомога менше. Вже побачили світ його твори «Батальйон «Полтава». Роки війни. Фото та розповіді», тритомник «Слово про війну», «Бабах», «Герої, херої та не дуже», «Абсурд», дитяча книжка «Полінка».

Роман «Цуцик» автор позиціонує як антивоєнний. Чому така назва?

Розповідь роману ведеться від імені цуцика, який народився на сході України. І хоча головний герой пізнає світ під час війни, військові події – це лише декорації. Роман про людяність та біль втрат.

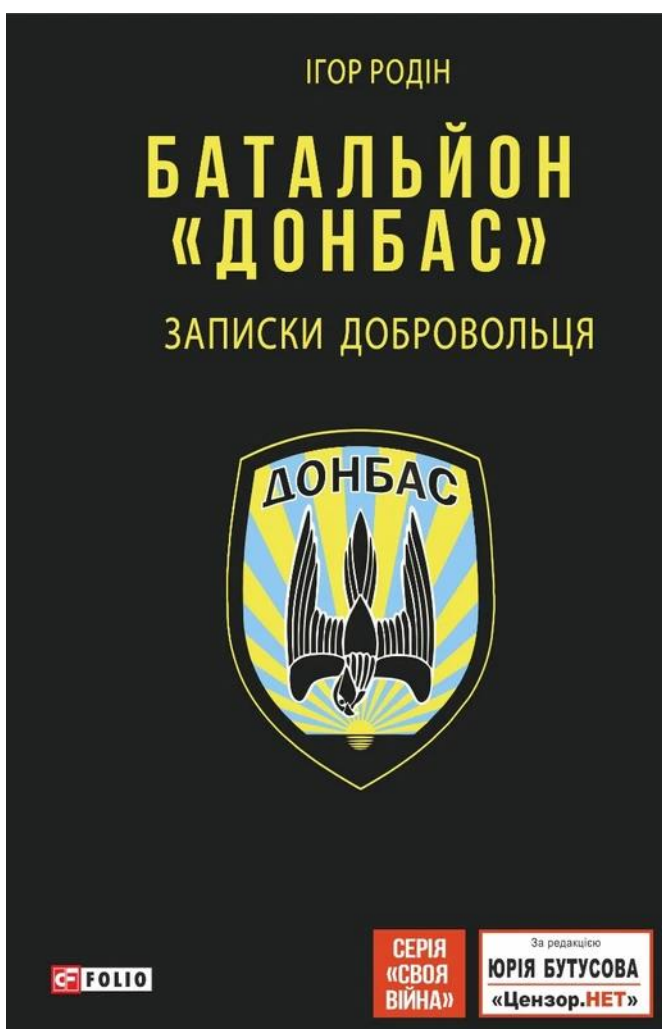
Книгу присвячено волонтерам, тваринам на війні та Юлії Угнівенко – дівчинці з села Кряковка Луганської області, що загинула від російських «градів» разом із родиною.

Цікавий факт: у 2020 році «Цуцика» висунули на Шевченківську премію, що спонукало деяких митців звернутися до президента з проханням виключити роман зі списку номінантів. На їхню думку, книга, де події розповідаються від імені собаки, не достойна такої відзнаки.

Ми вирвемось із ворожого пекла до нашого. Наше пекло значно краще, ніж вороже! Все буде добре!

Цю книгу ви можете прочитати у нас в бібліотеці

«Батальйон «Донбас». Записки добровольця», Ігор Родін



Рік видання: 2020

Видавництво: «Фоліо»

Ігор Родін – військовий історик, що спеціалізується на подіях Першої світової та Громадянської воєн. В 53 роки він вступив до лав добровольчого батальйону «Дніпро», пройшов Іловайськ, потрапив у полон до сепаратистів. Після року в неволі, повернувся на передову. Мемуари Родіна – це історія про війну та полон, про різних людей по обидва боки барикад.

«Батальйон «Донбас». Записки добровольця» – третя книга автора. Дві попередні присвячені російській військовій історії. Війна дала змогу подивитися на все, що відбувається в світі під іншим кутом та почати працювати над історією своєї країни.

Людина, що йде на війну, починає життя з чистого аркуша.

«Точка неповернення», Дмитро Вербич



Рік видання: 2020

Видавництво: «Наш формат»

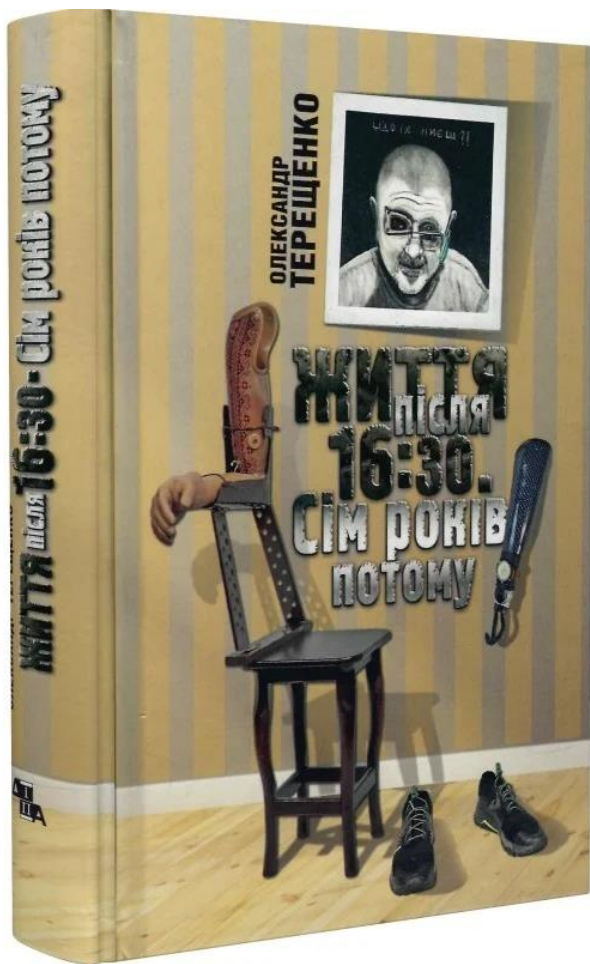
Дмитро Вербич – громадський активіст, доброволець, кіборг, що захищав Донецький аеропорт. У мирному житті автор, політолог за освітою, працював журналістом та ведучим власного каналу про «По азимуту».

Книга розповідає про різних людей, яких війна збрала разом. Вегетаріанець-продавець соллярки в Нігерії, тренер з фрі-файту та мандрівник стали воїнами та автоматично дійшли до точки неповернення, після якої життя кардинально змінилося.

«Точка неповернення» деталізує події війни в Україні 2014–2015 років та надає можливість читачу самостійно зробити висновки. Війна далека від романтики. Це холодні голодні ночі в бліндажах, бруд в окопах, зустрічі з добрими і не дуже людьми. А ще це страшна відповідальність за життя інших людей.

Людина має високу здатність адаптуватися. Спершу здається, ніби ти в пеклі. Згодом це пекло починає подобатись.

«Життя після 16:30. Сім років потому», Олександр Терещенко



Рік видання: 2021

Видавництво: ДІПА

Миколаївський журналіст та відеооператор Олександр Терещенко в 2014 році пішов добровольцем, брав участь в обороні Донецького аеропорту. В результаті вибуху гранати, яку Олександр намагався викинути з приміщення, кіборг втратив око, праву руку та кисть лівої, зате врятував чотирьох побратимів. Відтоді його життя розділилося на дві частини: до та після вибуху о 16:30. Треба сказати, що це не класична література про війну, а посібник з виживання для тих, хто втратив кінцівки, переживає депресію та зневіру.

Книга складається з 38 глав, які автор називає маячною. Деякі розділи свого часу з'являлися на Facebook Терещенка. Книга вперше побачила світ у 2019 році. Наразі доступне доповнене перевидання.

Війна ніколи не така, якою її уявляєш та романтизуєш. Думаєш собі, що ти – Рембо, а потім все стає дуже стрьомно. Для прикладу, при першому ж пострілі у мене заклинив автомат, від хвилювання я не міг змінити магазин. Думав, що помру, не зробивши жодного пострілу.



«Бруд [*khaki]», Сергій Сергійович Saigon

Рік видання: 2021

Видавництво: «Білка»

Сергій Сергійович Лещенко, відомий як Saigon – письменник, військовослужбовець, лауреат премії «Книга року ВВС-2020» за роман «Юпак». Книга народилася з дописів у соціальній мережі і є найяскравішим прикладом ветеранської літератури. Розвідник гірсько-штурмової бригади цікаво та динамічно описував військову буденність,

приправляючи написане колоритними діалогами. «Бруд.Khaki» включає 28 автобіографічних оповідань, які вірізаються в пам'ять.

Щодо назви, то слово «бруд», на думку автора, влучно описує війну.

Поціновувачам літературної мови навряд чи зайде книга. Saigon полюбляє змішувати суржик з різноманітними діалектами та брутальною лайкою.

Мова оригінального твору, що вперше видали в 2018 році, – російська. В 2021-му у видавництві «Білка» книга вийшла українською.

Твоя свобода, здоров'я, життя перебувають у чужих руках, а тобі всього то двадцять років.



«Congo-Донбас. Гвинтокрилі флешбеки», Василь Мулік

Рік видання: 2021

Видавництво: «Білка»

Василь Мулік – український офіцер-вертолітник, письменник, поет, учасник бойових дій на Донбасі та миротворчих місій ООН в Африці.

Книга автобіографічна і належить до категорії «документальні книги про війну в Україні». Розділи з Конго під час миротворчої місії тут чергуються з подіями, що відбувалися в Донецьку. Терикони переплітаються з вулканами, степи з джунглями, сепаратисти зі сходу України з бандами, що тероризують мешканців ДР Конго. Все це подається з гумором, подекуди чорним, військовим байками та

цікавинками. Майже кожен розділ починається віршами автора.

Книга перемогла в номінації «Проза-2021» на міжнародній літературній премії імені Олеся Лук'яненка.

Авіація – це секс металу і пламеню. Це високотехнологічна еротика. Аеро- і термодинаміка у стилі «ню».

«72. Записки комбата», Олександр Вдовиченко

Рік видання: 2021

Видавництво: «Білка»

Олександр Вдовиченко – полковник ЗСУ, командир 72-ї ОМБр з позивним «Слов'ян». На службі пройшов шлях від інженера ремонтної роти до комбата. Понад рік батальйон обороняв позиції в авдіївській промзоні.



«72. Записки комбата» – книга про російсько-українську війну з реальними іменами та історіями. Це не лише спроба описати події, про які ви чули в новинах, а й увіковічити спогади про полеглих.

Чесність, відвертість, точні описи персонажів, простота викладення, динаміка – сторінка за сторінкою читач занурюється в пережите автором з головою і стає учасником подій.

Щоб бігати – потрібно бігати, щоб перемогти – потрібно воювати.

«Мобілізяка», Влад Якушев



Рік видання: 2022

Видавництво: ДІПА

Влад Якушев – письменник, журналіст, громадський активіст, спортсмен, доброволець, командир розвідвзводу морської піхоти.

«Мобілізяка» – друга книга автора та своєрідне продовження твору «Карателі». В 2015–2016 роках Якушев працював прессекретарем 14 ОМБР, тож в новій

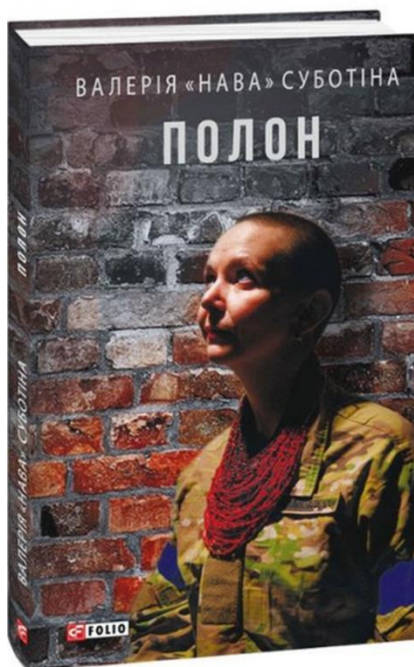
книзі розповідає про свою роботу на війні.

Книга доповнена фото й відеоматеріалами, які можна переглянути за посиланнями в QR-кодах.

Мобілізяки – так називають мобілізованих цивільних кадрів військові. Автор переконаний, що саме від командира залежить, ким буде новоспечений солдат – безцінним скарбом або ж «додатком» зі «своєю особистою думкою».

До «Мобілізяки» вже готовий авторський сценарій.

"Полон", Валерія "Нава" Суботіна,



2024 рік

Українські військові тримали оборону в Маріуполі протягом 86 днів. З метою збереження життів та порятунку поранених, вони припинили оборону за наказом військового командування й потрапили у російський полон.

Валерія "Нава" Суботіна, військовослужбовиця, майор Національної гвардії України, журналістка, викладачка, поетка, Кандидатка наук із соціальних комунікацій провела у полоні понад 11 місяців. У своїй книзі вона описує випробування, які пережила — постійне спостереження, контроль, нелюдські умови утримання, критичний дефіцит їжі та води, допити та катування, а також дезінформація та пропаганда ворога.